

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.
Előfizetés: egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Kapható Herger Ágoston könyvkereskedésében.

Felelős szerkesztő:
dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet tér 6-ik sz.
→ Kéziratok vissza nem küldetnek. ←
Hirdetések díjszabály szerint.

Ujvidék, márczius 23.

Az Ujvidéki Hirlap mult szombati száma a helyben megjelenő Branik című szerb újsággal foglalkozott, s alaposan megieczkétette azt a hazafiságból. Rászolgált a Branik, mert én ugyan csak annyit olvastam felháborodást keltett közleményéből, amennyit belőle e becses lap kiszakított, de elég volt az ahhoz, hogy nemesak bennem, nemesak minden igaz magyar hazafiban, hanem mindenki, ki magát magyar állampolgárnak vallja méltó felháborodást keltsen.

Kevesen vannak, kik a helyben megjelenő „Ujvidék” című újságnak nevezett lepedőt olvassák, s ezekhez én már csak azért sem tartozom, mert időmet hasznosabbra szoktam fordítani, mégis sokan, s köztük magam is kezünkbe vettük az „Ujvidék” vasárnapi számát, mert kíváncsiak voltunk. Kíváncsiak voltunk arra, hogy miként fog elbánni az Ujvidék a Branikkal.

S megütközéssel kelle tapasztalnunk, hogy a Braniknak azon bizonyos közleményét szószerint egész terjedelmében hozza ugyan az Ujvidék, de a maga részéről egy hangot sem ejt hozzá.

Nem tudom mire véljem a dolgot. Nem tudom mit csodáljak elébb.

Azt a politikai együgyűséget; a rosszakaratot, vagy a szerkesztői tehe-

tetlenséget, vagy pedig mindhármát együtt egyszerre?!

Vagy minek nevezhetjük, ha másnak nem, azt az eljárást, hogy szóról szóra átvesz egy olyan közleményt, mely a magyar embernek minden jobb érzését sérti.

Azon közleményt, mely megtagadja a magyar állameszmét, a magyar nemzet egységét. Meghazudtolja a történelmet; rut rágalommal illeti nemzetünk leghősbejeit, gúnyt űz a hazafiságból s a szabadság eszméjét kiesüfolja.

Megértettük volna a továbbközlés intencióját, ha a kormánypártnak emez alkalmi kikiáltója a hazafiatlan tendenciájú közleményt illő commentárral látja el, s rásüti a calumniátor bélyegét, amint hogy azt egy magát hazafiasnak nevező, s hazafias és nemzeti irányt színelő párt hivatalos közegét képező laptól megvárhattuk volna.

Hiszen létjogosultságát is arra fekteti a nagyérdemű Ujvidék, hogy állítólag szemmel kíséri a szerbség szét-húzó velleitásokat.

Vagy miért nyeri tehát a kormánytól busás subventióját?

Hiszen az állam sajttal, vagy egyéb papirosba csomagolandó üzleti cikkekkel nem üzérkedik.

Politikai együgyűség volt — nincs szelidebb alkalmas kifejezés — azt a Branikot colportálni.

Együgyűség volt, mert akárhány akadhat a történelemben járatlanabb közül, aki úgy vélekedhetik, miszerint a Branikban hozott felháborító tények megtörténtek, mert hisz az Ujvidék is elmondja azokat.

Vagy talán csakugyan ugyanazon történelmi forrást tanulta az Ujvidék, mint melyet a Branik szedett össze?!

De rosszakarat is rejlett a továbbközlésben, mert azon bizonyos közleményben a lap szerkesztője is megtámadtatik s egyedül csak azon okból, mert lelkes szavakban adott kifejezést a szabadság eszméje iránt táplált érzelmeiről.

Bármily ellenszenv vezérelje is az Ujvidéki Hirlap ellenében, illetve szerkesztője ellenében, nem volt volna szabad ezen ügyben a közös ellenfél mellé sorakoznia, hanem ott lett volna helye, hol a nemzeti eszmékért emelik a fegyvert s neki is be kellett volna állania a harcba, mert az eszmék küzdelménél utolsó helyre kerül a személyes érdek.

Ezek megeczáfolhatlan igazságok, s nincs semmi mentségük ha, csak az az egy nem: hogy bár a földmívelési miniszteriumnak „a hazai selyempipar fejlődéséről” még 1891-ben kiadott füzetét teljesen kiollózta, bár a Zásztavából is hasábszám közölt, bár az Ujvidéki Hirlapnak szánt s itt térszűke miatt nem közölt, s e miatt isten és írója kegyel-

Az Ujvidéki Hirlap tárczája

Utóhang a „hervadás dalai”-hoz.

Hogy elmerül a csillagok világa!
Hogy eltűnik, mint lázas gondolat!
Hogy dőlnek össze sziklaóriások
Kihamvadó napok, holdak alatt!
A mindenség örök sir, — semmi más
Leborulok előtted, elmulás!

És változik az eszmék száz világa!
A mult igazság már ma pusztá szó.
S mit századok szent ihletsége épít:
Más század év után csak embrió
A minden egy örök sir, — semmi más.
Én borzadok tetőled, elmulás!

S a mit a költő reszkető ajakkal
És dagadó kebelével énekel,
Mint tenger fölött a röpke szellő —
Elveszti illatát — kora letelt...

A minden egy örök sir, semmi más,
Az ember gúnnya vagy te, elmulás!

S a szerelem, melyből örök kezekkel
Alkotta isten csillagrendszerét
Futó csillag, mely tengerekbe hull le
S kialszik benn, gúnyolva mesterét...
...Mert örök sir a minden, semmi más...
Szivem tiportad össze, elmulás!

Dr. Várady Antal.

Két virágszál.

Ismertem egy halvány ifjut,
Szegény nagy bohó volt,
Olthatatlan szomju vágygyal
Két leánynak bókolt.
Szóke angyal volt az egyik,
A másik meg barna,
Nincs művészi ecset, a mely
Szebbet alkothatna.

Mind a kettő feslő bimbó,
Tele üde bájjal,

Az észbontó gyönyöröknek
Csodás varázsával.
Ábrándos szem, epedő ajk
Csábitja az ifjut,
Két rozsaszál nyíl előtte
S szakítani nem tud.

Láz futja át, szerelmi láz,
A lelke ködbe vész,
Egy életre örök frigyre
Választani nehéz;
Ábrándképnek, csak szép legyen,
Akárhány is bevál,
De hitvesnek valót a sziv
Nem egykönnyen talál.

Lánggal égő kebelében
A küzdelmek nagyok,
Egyik a nap, másik a hold —
Mind a kettő ragyog!
Melyik lesz hát az igazi?
Melyiket válaszsza,
Hogy életét a boldogság
Derűje áraszsza?

méből neki juttatott „törvényszéki esarnokot“ is közzétette: a lap még mindig nem telt meg.

De hát akkor inkább folytatta volna a Mária Dorottya egyeslet kiadmányának, megkezdett közlését — hisz nem hozta még 30 oldalnyi teljes szövegében — mintsem a Branik ilyen cikkét ollóztatta volna ki.

Hát nem szerkesztői tehetetlenség ez?!

.... cs.

Ujdonságok.

(Várcsi közgyűlés.) Ujvidék sz. kir. város törvényhatósági bizottsága jövő hó 7-én rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat még nincs kiírva.

(Köszönetnyilvánítás.) Árva megye főispánja egy dr. Flatt Viktor főispánhoz intézett átiratában az ujvidéki „hölgybizottság“ részéről gyűjtött 1000 frt. átvételét elismeri s érte meleg köszönetét tolmácsolja.

(Honvédség szemléje.) Forinyák honvédfőranecsnoksági adlatuá tegnapelőtt városunkba érkezett s a tegnapi napon szemlést tartott az itteni honvédszázalój felett.

(Magyarosodunk.) Az ujvidéki izr. hitközség e hó 20-án tartott képviselőtestületi ülésében dr. Nemes Sándornak indítványa folytán egyhangulag elfogadtattott, miszerint az eddig német nyelven vezetett jegyzőkönyvek valamint az ügykezelés is a jövőben a magyar és német nyelven vezetessenek.

(Márczius 15-ét) a helybeli I. munkás egyeslet is megünnepele. Legelőbb Ziemietzki Károly úr az egyeslet elnöke, a nap jelentőségét fejtegette, s hazafias eszmékkel telt beszédben megemlékezett azokról, kik a hazáért a szabadság, egyenlőség és testvériség jelszavakért aldozták fel életüket. Kaltner János úr, a munkásdalárda karnagya, előbb német aztán magyar nyelven emlékezett meg Petőfy Sándorról; Petkov Donát úr,

Egyet gondol aztán letör
Két szép virágszalat,
A szókének, a barnának
Egyet-egyet átad...
Ez a virág mutassa meg,
Melyik szeret jobban;
A melyiknél tovább meglesz:
Igaz hűség ott van.

A szőke a virágszalat
Keble fölé tűzte
S a csapodár szív játékát
Ledér kedvvel űzte...
A virágszál lassan hervadt,
Illatát vesztette,
A kaczer lány pajkos kézzel
Kapta s elvetette.

A barna a hervadt szalat
Megbecsülte szépen,
Kedves emlék, gonddal őrzé
Az imakönyvében.
Hogy reá ne gondolt volna,
Nem volt olyan napja,
Ezerszer is elővette —
Összeesókolgatta.

Kipirult a halvány ifju,
Szemében üdv égett,
Főlismerte az igazit,
Az igazán szépet...
Választott; a kettő közül,
Azt vette el nőül,
Ki a hervadt virágszalat
Eltette emlékül.

Yárady Ferencz.

a dalárda tagja, elszavalta Petőfy „Talpra magyar-ját“; Greifenstein N. úr a munkásokat hazafiságra s továbbművelődésre serkentette; a munkásdalárda magyar, német és szerb károkat dalolt. Egyszóval az ünnepély minden mozzanatában sikerült. A munkás egyeslet választmánya elhatározta, hogy a tagok szellemi kiképeztetése szempontjából felolvasásokat fog rendezni. Az első estély f. é. ápril hó 4-én leend.

(Nyilvános nyugtázás.) Az árva s turóc megyei inségesek számára folytatólag bejött az itteni evang. főesperesnél. Járeki egyháztól 4 frt 8 kr; Ujpázuai egyháztól 10 frt; Bácsújfalusi egyháztól 40 frt; Pivnicai egyháztól 4 frt 51 kr; Palánkai egyháztól 2 frt; Ujverbászi egyháztól 10 frt; Ujverbászi isk. gyermek. 25 frt 21 kr; Tiszakálmánfalvi egyháztól 30 frt 20 kr; Kátyi egyháztól 11 frt 23 kr; Lalityi egyháztól 46 frt 86 kr; Kovily-sz. Iváni egyháztól 60 kr. Az előbi számban kimutatottal együtt: 404 frt 10 kr. Belohorszky Gábor főesperes.

(Elgázolás.) Az e hó 20-án tartott országos vásár alkalmával Balla István pirosi lakos ittás állapotban hajtott végig a vásáron. Mijatovits Daniló helybeli koresmárosnak 5 éves gyermeke épen ott játszadozott apja lazikonyhájja előtt, midőn Balla István eszevesztettül arra vágatott. A koci oldalba kapta a gyereket, feltaszította s oly szerencsétlenül, hogy ez a fején ejtett sérülés folytán eszméletlenül terült el. Balla Istvánt letartóztatták.

(Magyar helynevek.) A magyar földrajzi társaság helynévtári bizottsága báró Nopcsa Elek országgyűlési képviselő indítványára a Magyarországon megjelenő összes német lapok szerkesztősegeit felkérni határozta, hogy lapjaikban eszentul a kereskedelmi miniszter által kiadott helységnevtárban használt hivatalos magyar elnevezések szerint írják ki a magyarországi helyneveket, és ha szükségesnek látnák, azok német elnevezéseit zárjelbe tegyék a magyar szó után, így Pécs (Fünfkirchen), Pozsony (Pressburg), Kolozsvár (Klausenburg). A közös hadügyi kormányzat és a delegáció határozata folytán ezentul a kiadandó katonai térképek magyarországi lapjain a helynevek szintén magyar elnevezéssel fognak használni.

(Si non è vero e ben trovato.) Délmagyarország egyik városában történt. Jelezve volt, hogy Vilmos főherczeg tüzérségi főparancsnok átutazójában a várost is érinti. Fogadtatásához főispán, polgármester s egyszerre két rendőr alkapitány is lement a vonathoz. Bár a „röndnek muszáj lennyi“ meg lett volna akkor is, ha csak egy rendőrkapitány dirigálta volna a kirendelt két constablert: kiment mégis kettő. Köztük egyik feltűnően merev magatartásu katonaalak; bár a világ gonosz nyelve azt is ráfogja, hogy e magatartás testi hibából ered, és pedig még azon időből, midőn fiatalabb korában sokat hajlongott a váróasztalnál. Elég az ahhoz: a főherczeg kiszáll. A fogadók bemutatattanak. S a főherczeg szemé rögtön megakad a katonás magatartásu alkapitányon, ki úgy állt ott mint a ezövek. A katonai kiszolgáló katonát sejt benne. „Melyik ezredben szolgált?“ „A báró Schneider“ről nevezett 123. gyalogezredben fennség“ volt a válasz. S azóta a városban kézzel kézre jár a katonai schematismus s még sem találják a „Schneider“ ezredet. Pedig hát a városban magában van legalább 50 részben kiszolgált részben activ hozzátartozója.

(Öngyilkos képviselő.) Még alig hogy behúzták az országháztól a fiatal Csáki gróf, képviselő halálát jelző gyászlobogót, már is újabb vesztesége van a képviselőháznak. Eötvös Géza, a kiskezeli választókerület országgyűlési képviselője e hó 20-án, reggeli 9 órakor ágyában agyonlötöte magát. Az elhunyt képviselő a függetlenségi és 48-as párthoz tartozott.

(Nincs többé egyetemi magántanár.) A magántanári czim eltörlésének kérdése, mely már több, mint egy éve foglalkoztatja az

egyetemi köröket, most végre eldölt. Az egyes károk véleménye alapján az egyetemi tanács kimondta, hogy az egyetemi magántanári czimet, mely oly sok félreértésre s némely esetben visszaélésre adott alkalmat, eltörli s helyébe az egyetemi docens elnevezést, illtőleg czimet hozza be. Az egyetemi docenseknek ama kérdését, hogy külön tanártestületet alakíthassanak, az egyetemi tanács nem teljesítette.

(A virágok Párisban.) A virágok szerepe Párisban még mindig terjed s a művészi kötés egész bravúrját követeli a divatos izlés. A menyasszonyi bokréta az elegáns lakodalmakon most már akkora, hogy kézben tartani lehetetlen, a menyasszony magával sem viszi, hanem előre elküldik a maire hivatalába s külön kis állványon helyezik el. Ez a bokréta még megtartotta régi stíljét, drótra kötik s esipkés tölésérbe helyezik. Más egyéb bokrétnak már nincs esipkés tányérja, se drótja. A virágokat természetes szárán hagyják, s minél nagyobb ágakat metsznek le; így sokkal tovább tartanak, szebbek, de költségesebbek, mint-hogy nem minden szál virágot lehet bokrétnába kötni. Az idén az orgonavirágok divatoztak legjobban ezekből egész ágakat hordtak, szárukat selyembe esavarva. Egy kosár virág — ez most az ajándékba küldött virágok legkedveltebb alakja. De az is divatos, hogy mindenféle alaku kosarakba eserepestül helyezik be a virágokat.

(Ó-becei osendélet.) Várnélküli szerelmi dráma játszódott le a mult héten. Az Engel-féle vendéglőben egy pinczer volt alkalmazva, ki bele szeretett a vendéglősné hugába. De ugy-látszik az nem igen viszonzotta szerelmét. Az elmult napokban három kamelia csokorral kedveskedett a pinczer az imádottjának. Ez pedig a csokrokat Sánta kereskedő inasának ajándékozta. Emez eljárás annyira fel ingerelte a féltékeny szerelmezt, hogy elhatározta a nőt s önmagát megölni. Revolvert vásárolt, holmiját eladta és pénztét szétszörta. Egy asztalhoz ült s várta míg a leány kijön. A mint a leány a termen áthaladt, gyorsan felugrott, magához szorítá s a revolver esövét fülebe tartva, elsütö. Azaz elsütötte volna, de az nem akart elduranni. Másodszor is ráfogta, de újból esütörtököt mondott. Harmadszor saját mellének szegezete, nagyott rántott a ravaszon, de az csak perczeggett. Talán még negyedszer is szerencsét próbál, ha a koresmából betóduló emberek a vérengzésben meg nem akadályozzák. Az urfit szépen betették a dutyiba. A revolvert vizsgálat alá vették s kiderült, hogy a ravasz szege rövid volt s így nem érhetette elég jól a töltényeket. Így önkénytelenül is a rosz revolvert áruló kereskedő két életet mentett meg.

(Hideg levegőjű szellőztető berendezés.) A newyorki Star-színházban ilyen berendezést készítettek nemrégben. A készülék egy nagy szellőztetőből, jeges kamrából, a vezető és szabályozó szerkezetekből áll. A színházba vezetett levegőt jeges kamarán hajtják keresztül, a hol az a lesepégő olvadó vízzel való érintkezés által egyidejűleg lehül, portól megtisztul és megnedvosül, mielőtt a nézőtérre jutna. Ez a berendezés teljesen elégséges arra, hogy a legmelegebb év-szakban is kellemes hőmérséklet legyen a színházban.

(Uj magyar bibornokok.) Samassa József egri érsek és Császka György kalocsai érsek — mint hírlík — még e hó folyamán megkapják a bibornoki kalapot.

(Tűzveszély ellen.) Newyorkban újabban arra kényszerítették a vendéglősöket, hogy minden szobában tartsanak készen köteleket s más mentő készüléket. A törvény végrehajtását a tűzoltók ellenőrzik évenként legalább kétszer; az első ellenőrzés alkalmával 228 fogadó-tulajdonost bírságoltak meg.

(Ki a legény a csárdában.) Karácsonyi István és Tiri Antal tűzoltó zenészek jól beborozott állapotban mulattak az óbecsei Bogár féle koresmában. Időközben betért 2 pénzügyőr is. De két dudás egy csárdában meg nem fér. S csak hamar látták a pénzügyőröket elinalni. Az egyiket utólérték s azt jól helybenhagyták, a másik, az a laktanyába futott állitólág fegyverért. Az elvert Arany Sándor pénzügyőr fején szenvedett nagyobb sérülést. s a kórházba szállították. Hogy vajjon a 2 duhaj zenészt berakták-e a dutyiba, arról nem írt krónikásunk.

(Az új főapát.) A hercegprimássá kinevezett Vaszary Kolos üresen hagyott pannonhalmi főapáti székét Fehér Ipoly szegedi tankerületi főgazgató foglalja el, mert rendtársai a három jelölt között 123 szavazattal első helyen kandidáltak, a király pedig ki is nevezte pannonhalmi főapáttá. Az új főapát most április derekán lesz 50 éves, tehát aránylag fiatal ember erre a nagy történelmi multtal bíró főapáti méltóságra. Hontmegyei (Viske) magyar családból származik és 1865 óta folyton a tanügy terén működött mint benzés tanár és igazgató, 1882-ben pedig kinevezetett a szegedi tankerület főgazgatójává. Sikeres működése elismerésül királyi tanácsosi címet nyert. De még szünidejét is a tanügy érdekében tett utazásokkal töltötte. Így megírta 1889-ben a bajor középiskolák monografiáját, hova a miniszterium által küldetett ki tanulmányozás céljából. Ezen kívül beutazta Norvégiát, Törökországot, Bulgáriát, valamint az összes nyugati államokat. A mult években Szerbia tanügyeit is tanulmányozta és itt szerzett tapasztalatait a magyar pedagógiai társulat ülésén ismertette és ezen tanulmányait a miniszteriumhoz is beterjesztette. Szerbiai utazása közben megismerkedett Szerbia kiválóbb férfival, akik az ő tanácsait különösen a középiskolák rendezése körül kikérve, értékesítették. E kitűnő szolgálataiért a szerb regensektől a Szent-Száva-rend középkeresztjét nyerte. Fizikai, vegytani tankönyvei a középiskolákban közkezen forognak. Fehér Ipoly, mint állami tisztviselő, hivatalánál fogva a benzésrend kebelén kívül élt számos éveken keresztül és így nem állott módjában személyes érintkezés által kinyerni rendtársainak bizalmát, mely mégis a főapát választásnál oly fényesen nyilvánult mellette. Épen ezért tisztán magas műveltségének, s egyéb kiváló jó tulajdonságainak, valamint a tanügy terén országszerte ismert érdemei elismerésül tudható be a benzés rendtársak bizalmának nagy erejű nyilatkozata, mely a kiváló tanférfiúnak oly fényes méltóságot szerzett. Fehér Ipoly igen rokonszenves megjelenésű. Előkelő modoru, nemes gondolkodásu, gavallér férfiú. Tudománya és magas szak-képzettsége alapján nagy tekintéllyel bír a szakkörökben. A legközelebbi középiskolai tanácskozmányokon is nagysúlyt helyeztek az ő véleményére. Valamint a főapát választásnál az iránta nyilatkozó rendtársi bizalom, ugy most az apostoli királynak, mint fővédnöknek kinevezése, az egész országban élénk rokonszenvvel találkozik.

(Morflum-barlangok.) Párisban a morflummal való visszaélés szenvedélye egyre nagyobb tért hódít, úgy hogy egyes lelkiismeretlen üzérkedők, leginkább vén asszonyok nyílt házat tartanak morflum-kéjelgők számára, a melyek látogatói kizárólag nőkből kerülnek ki. A Gaulois leírása szerint az ily házakat csak rendszeren kiállított belépőjegyekkel lehet látogatni; az intézet beosztása rendszerint olyan, hogy a látogató nőknek előbb egy hosszú, sötét folyosón kell végig haladni, melynek végén egy sötét, csupán kandalló fényétől világított elfogadó terembe jutnak: itt már többen várakoznak a köröskörül elhelyezett pamlagokon; némelyek kinyújtóva heverésznek, mások összegubaszkodva ülnek, merev, fénytelen szemekkel bámulva, ismét mások az idült morflumizmus okozta görcsöktől hanykolódva. Most megnyílik egy mellék ajtó, melyen át a szomszéd terembe világos fénysugár özönlik a félsötét elfogadó terembe; a külsőben megjelen egy nőalak, kipirult ajakkal, kéjtől villogó szemekkel, s a szerencsétlenek egyszerre ugrálnak fel és tolongnak az ajtóhoz, mindegyik első akarván lenni a gyilkos méreg élvezetében.

Törvénykezés.

Elgázolás. A boros állapotban előidézett gyors hajtások nem egy szerencsétlenségnek voltak okozói.

Senzer János metkovics-pusztai sváb atyafi tette is igazolja ezt.

Két koreszmában is jól begugyizott 1891-évi január hó 23-án s aztán kocsijával neki vágatott az utczán játszó csapat gyermeknek. A nagyobbak csak elmenekültek valahogyan,

de nem úgy Bernhard Sebestyénnek 18 hónapos kis fia, a kit az eszeveszettül előrobogó kocsii elgázolt s a kis gyermek az elszenvedett sérülések következtében elhalálozott.

Senzer Józsefet ezen cselekménye miatt 1892-évi márczius hó 19-én vonta felelősségre a kir. törvényszék s vádlottat tekintettel rendkívüli gondatlanságára a btk. 290 §-ába ütköző emberölés vétsége miatt 8 havi fogházra ítélte.

Ez alkalommal kimondta a kir. törvényszék, hogy vádlottnak igazolt ittás állapota azon okból, mert ő a községi bizonyítvány szerint mint részeges ember ismeretes, enyhítő körülményül be nem tudható a mi természetes, mert ellenkező esetben a részegesség praemiumot biztosítana az ily elvetemedett embereknek. A vádlott, valamint terhére a kir. ügyész felelősséget jelentettek be.

Apróságok.

XIV. Lajos francia király egyik fecsegő udvaroncza így szólt egyszer a királyhoz: „Látja felséged azt a kövér diplomatát? Tudatlanságáról nagy könyvet lehetne írni.“ — „Az ön tudományából pedig,“ felelte a király, „nagyon vékony könyvecske telnék ki.“

Városi asszony (falun): Na hisz nem csoda, hogy a teje rossz, ha annyi vizet ad a tehéneknek inni.

Egy szórakozott ember a következőket írta barátjának: Leveledet melyben irád, hogy 19 frtot adjak neked kölcsön, ezennel olvasatlanul visszaküldöm, mert legkevésbé sem vagyok hajlandó azt teljesíteni!

Két tanuló az utczán sétált. Egy háznál megállnak, az egyik így szól a másikhoz: „Várj pár percig barátom, felmegyek ide egy leeczeorát adni.“

Hogy is hívják azt a költeményt... ej... no... a nyelvemen van!

Akkor csak nyujtsd ki a nyelvedet kedves barátom! majd leolvasom róla!

Asszony. Nem szégyenled, egy fél óráig kimaradni egy fél kiló husért?

Szolgáló. Bocsanatot kérek nagyságos asszonyom, hisz' egy kilót hoztam!

Amerikában egy ügyes csaló nagy falragaszokon jó előre kihirdeté, hogy nála egy ló látható, melynek annyi szeme van, mint a hány napot az évben számlálnak. A bódé telve volt, de a nézők legnagyobb boszankodására egy közönséges lovat hoztak melynek természetesen két szeme volt. Akkor épen január 2-ika volt.

Irodalom.

A magyar büntetőkodex első kommentálója: Edvi Illés Károly dr., a kitűnő szakíró, e művét egy újabb nagyszabásu dolgozattal egészítette ki. Most jelent meg egy izmos, 560 oldal terjedelmű kötetben a **kihágásról szóló magyar törvények és eljárási szabályok magyarázata.**

Óriási munkát végzett a szerző, midőn a sok évtizedeken át szétszórta hozott kihágási törvényeinket összeállította, szerves egészsze szerkesztette és tudományos rendszerbe foglalva egy elméleti, mint gyakorlati szempontból szakaszonként minden oldalról megvilágította.

A szerző rendszere a könyv hármass besztásából derült ki. Az első rész az 1879: XL. t.-cikk magyarázatát tartalmazza, végig menve a kihágásokról szóló idézett kodex összes organikus rendelkezésein; a második része ama kihágásról szól, melyekről az 1840-iki országgyűlés óta 1891-ig a mező rendőrségi, sajtórendőri, választási, cselédügyi, erdei, vadászati, halászati, köz- és állategészségügyi,

viz- és vámrendőri, kivándorlási stb. téren 35 különböző törvény utján rendelkezés történt; végül a harmadik rész külön szól az eljárási szabályokról, melyeket a járásbírók számára a miniszteri rendeletek megállapítottak, a bírósági gyakorlat pedig kiegészített.

A jogászvilág valódi lelkesedéssel fogadja e valóban hézagpótló, korszakos művet s ennek jeléül a legkitűnőbb szakemberek a könyv megjelenése alkalmából zajos ovációkban részesítették a kitűnő szerzőt. De méltán számíthat a mű minden művelt magyar ember érdeklődésére, mert „a kihágások — mint a könyv előszava is konstatalja — egészen össze vannak fonódva a társadalmi együttéléssel“ és ezért kívánatos, hogy e téren „a szükséges tudnivalók oly körökben is elterjedjenek, melyekben a magasabb büntetőjogi műveltséget feltételeznünk nem lehet“. E czélra is figyelt a szerző s művét oly átlátszón, világosan szerkeszté meg, hogy bármely laikus minden segédkönyv nélkül élvezettel használhatja.

Külső kiállítására a könyvnek a kiadó Singer és Wolfner czég izlését dicséri. Bolti ára füzve 4 frt 50 kr.

Közgazdaság.

Pezsgőt, folyadékot tartalmazó postal küldemények gondos csomagolása tárgyában a kereskedelmi miniszter a következő hirdetményt teszi közzé: A közönség a pezsgőt, bort s efféle folyadékot tartalmazó palaczkokat rendszeren ládában csomagolva adja ugyan postára, azonban gyakran a palaczkok a ládában oly rosszul vannak elhelyezve, hogy gondosabb kezelés mellett is nem ritkán egyes palaczkok eltörnek, sőt még más küldeményekben is kárt okoznak. Minthogy a felvevő postahivatalok nincsenek abban a helyzetben, hogy megítélhessék, vajjon a küldemény belül jól van-e csomagolva, minthogy továbbá a kincstár nem szavatol oly kárért, melyet a földadó küldemény feladására vonatkozó postai szabályok szem elől tévesztése, pl. elégtelen vagy czélszerűtlen csomagolás stb. által maga okozott, illetve magára hárított, valamint általában nem szavatol folyadékok kifolyásáért, törékeny tárgyak eltöréséért stb.; a postát igénybe vevő közönséget a következőkre figyelmeztetem:

1. Folyadékoknál (pezsgő, bor, stb.) arra kell vigyázni, hogy az egyes palaczkok a ládán belül oly szorosan legyenek elhelyezve, hogy ne mozoghassanak.
2. Levágott virágokat, virágcsokrokat vatta közé kell tenni, s úgy elhelyezni, hogy a tartály oldalaihoz oda ne ütődjenek. Más élő növényeket, de a művirágokat is, különösen ha nagyobb tért foglalnak el, oly módon kell csomagolni, hogy azok minden oldalról kellően védve legyenek.
3. Gyümölcsöt legalább papirfoszlányok közé kell rakni, hogy össze ne zuzassék.
4. Vajat és zsiradékot vízhatlanul kell csomagolni és vagy faladába, vagy ami még ajánlatosab bádogg-szelenczébe tenni. Zsiradékot tartalmazó küldemények csak kettős tartályba csomagolva adhatók postára.
5. Friss hust kosarakban és zsákokban is lehet szállítani, de a husdarabokat a zsákon belül, boreczettel áztatott vászonba kell burkolni.
6. Tojást száraz, tiszta, szagtalan szecska, vagy polyva közé téve, erősebb ládában kell feladni.
7. Gyuananyagokat, amennyiben a postai szállítástól nincsenek kizárva, a „Magyarországi Rendeletek Tára“ 1885. évfolyamának 431. és következő oldalán foglalt 3507, illetve 11.299, számú rendeletnek megfelelően kell csomagolni.
8. Értékesebb tárgyakat, kivált ha nedvesség, vagy dörzsölés által könnyen megsérülnek, viaszos vászonba, borbé vagy vászonnal körülburkolt dobozba, főrékeny tárgyakat polyva vagy széna közé téve, erősebb szerkezetű ládába kell elhelyezni.
9. Ekszereket és drágaságokat tokban elhelyezve, azonfelül vászonnal körülburkolt erős fadóbozba vagy faladácskába zárva jól körül kell kötözni.
10. Értékes tárgyakat tartalmazó csomagok pecsételése kizárólag jó minőségű erős, finom, pecsétviaszt és vé-

sett peccsényomót kell használni. Ékszerket és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél a peccsényomatok tisztaságára és olvashatóságára kiváló gondot kell fordítani. Az utóbb említett küldeményeknél a cím mindig, de többiekénél is lehetőleg magára a külső burkolatra, göngyöletre, tartályra irandó. Ha a külső burkolatra írni nem lehet s a küldemény sem ékszerket, sem drágaságokat nem tartalmaz, a címet papírlapra is lehet írni, de ezt egész hátlapjával a küldeményre tartósan rá kell ragasztani s oly módon megerősíteni, hogy szállítás közben le ne váljék. Folyékony vagy törekeny küldeménynél a külső tartályra figyelmeztető idom, jel, pl. a szokásos palaczk sat. alak rajzolandó: ugyszintén megfelelő megjegyzéssel látandók el a halikrát s gyorsan romló tárgyakat tartalmazó küldemények. Kelt Budapesten, 1892 évi márczius hó 11-én.

Szerkesztői üzenetek.

Kormánypartí. Joggal nyilatkozhattunk azon értelemben. Amidőn a Braniknak tudott közleménye megjelent, első feladatunknak ismertük meggyőződést szerezni abban az irányban, hogy milyen a radicalis párt gondolkodása e kérdésben. Legilletékesebb szószólója a radicalis párt politikai elveinek a Zasztava szerkesztősége, mint a párt hivatalos vezére. Elmentünk tehát magához a szerkesztőhöz, véleményét kihallgattuk, s tőle nyertük a feljogosítást arra nézve, hogy azon nyilatkozatot megtegyük. Állításunk tehát nem légből kapott.

Ami pedig az Ujvidéket illeti, Kegyed maga adja meg a legjobb feleletet.

Egyébként mai számunkban egy, szintén nem a mi pártunkhoz tartozó toll, rójjá le a közönségnek tartozását, s úgy véljük mivel sem maradt adósa az Ujvidékeknek.

Magunk távöltartjuk magunkat a kérdéstől, mert végre is csak pro domo beszélhetnénk.

L. M. Panaszának elbírálására nem érezzük magunkat hivatottaknak.

Kiadó laptulajdonos:
dr. Nemes Sándor.

Idegenek névjegyzéke.

Erzsébet szálloda:

- Löwensohn Miksa utazó Bécs
- Rosenthal Rezső utazó Bécs.
- Löw Mór utazó Praga.
- Szücs Adám utazó Baja.
- Molonyai István utazó Bécs.
- Herzog Mór utazó Bécs.
- Hartenfels György utazó Johannisberg.
- Vilmos Ferenc Károly főherceg-táborsz. Bécs.
- Gr. Thun Vincenz es. és kir. főhadnagy Bécs.
- Schneller Arnold es. és kir. alezredes Bécs.
- Ullberger Antal Romanik Bécs.
- Antorgrund Reimund Romanik Bécs.
- Hügel Péter Romanik Bécs.
- Sohr Ignácz utazó Bécs.
- Belgrader Miksa kereskedő Budapest
- Löwensohn Miksa utazó Bécs.
- Frieder Samu utazó Bécs.
- Dampf Károly utazó Budweiss.
- Szohner József utazó Budapest.
- Herzeg József utazó Bécs.
- Krausz János kereskedő Baja.
- Schwarz Henrik kereskedő Baja.
- Jellinek Sándor utazó Budapest.
- Weiss Gyulá kereskedő Temesvár.
- Gramang Lajos gyáros Kremsitz.
- Suvich Theodor es. és kir. őrnagy N.-Körös.
- Ohrenstein Siegfried utazó Bécs.
- Klein Herman utazó Bécs.
- Ruprecht Károly utazó Bécs.
- Aglár Mihály utazó Bécs.
- Trensch Emil utazó Bécs.
- Mehl Ede műkertész Bpest.
- Beschofszy Sándor gyáros Páris.

Központi szálloda:

- Király Mari szobaleány Ujvidék.
- Pick Vilmos utazó Budapest.
- Neuhofer Adolf utazó Bpest.
- Grünwald Henrik utazó Bécs.
- Blum Sándor utazó Bpest.
- Rácz Gyula uradalmi ispán Futtak.
- Pályf József állatorvos Ókér.
- Becker Károly kereskedő Verbász.
- Oberland Pál kereskedő Verbász.
- Schmidt Gusztáv vendéglős Bester.
- Momirovits Kiril utazó Temes-Kubin.
- Beer Gyula kereskedő Berlin.

Beichler József utazó Bécs-
Berits Jása kereskedő Temes-Kubin.

Fábrý szálloda:

- Jancsó Ede titkár Titel
- Marosy Ferenc utazó Budapest.
- Bait Nándor szalámgyáros Bpest.
- Schloper Károly kereskedő Reichsdorf.
- Rimpel József kereskedő Reichsdorf.
- Hannus József kereskedő Bécs.
- Sulyanovits Musztafa kereskedő Belyina.
- Dervisev Gulye kereskedő Belyina.
- Csuszner József kereskedő Budapest.
- Ibrahim Ibra kereskedő Szerajewo.

Fehér hajó szálloda:

- Kresadinacz Koszta tanító Gyurgyevo.
- Mosevits Dusan jegyző Gyurgyevo.
- Kolmel János földbírtokos Jánosfalva.
- Jovanovits Nikola kereskedő Nis.
- Fleischner Simon orvos Zsablya.
- Löffler István hivatalnok Mezőhegyes.
- Szokeczki Ignát végrehajtó Zsablya.
- Matonyai Ignácz járásbíró Topolya.
- Urósevits Szofron kereskedő Cserevits
- Perkovác Ferenc keresk Titel.
- Begdanovits Koszta földbírtokos Ruma.
- Arsenievits Dusan kereskedő Divos.

Teve szálloda:

- Krausz Adela Cassinó Bpest.
- Petkov Rada földbírtokos Gárdinoveze.
- Trill Gyula kádármester Óbecse.
- Popovits Dusan theolog Karlóca.
- Ranczinger András pékmester Titel.
- Gillich Jakab földbírtokos Cséb.
- Riedél Jakab sjegyző Titel.
- Stefan Stefanie szobaleány Perne.

Piaczi ártáblázat

1892-dik évi márczius hó 21—22-ig.

Mérték vagy súly	Az áruk neve	Súly hektoliterként	Ára osztr. értékben		
			frt.	kr.	
100 kilogramm	Buza	legjobb	78	9	70
		középszerű	76	9	50
	Kétszeres	legjobb	70	—	—
		középszerű	—	—	—
	Rozs	legjobb	—	—	—
		középszerű	—	—	—
Arpa	legjobb	68	5	70	
	középszerű	—	—	—	
Egy hektoliter	Zab	legjobb	48	5	40
		középszerű	—	—	—

Vizállás.

	márcz. 21.	márcz. 22.	méter	márcz. 21.	márcz. 22.	méter
Duna: Pozsony	1.90	00.4	Tisza: M.-Sziget	0.72	0.10	
Komárom	2.51	00.8	Tekeháza	1.04	0.26	
Budapest	2.41	0.22	V.-Namény	6.08	00.8	
Mohács	2.76	0.10	Tokaj	5.80	0.35	
Ujvidék	2.64	00.6	Szolnok	4.82	0.42	
Panesova	3.54	00.7	Csongrád	4.50	0.50	
Orsova	3.55	0.30	Szeged	4.48	4.42	
			T.-Beese	2.97	0.37	
			Titel	3.33	0.15	

KIS LUTRI.

Márczius 19.

Budapesti	39	23	64	24	15
Linozi	41	64	35	10	28
Trieszti	65	8	45	18	16

Első cs. és kir. Duna-Gőzhajózási Társaság.

MENETREND:

érvényes 1892. márczius 16-tól április végéig.

Pósthajó-Járatok.

Ujvidékről, Zalankemény, Titelre:

Szerdán, pénteken, és vasárnap 7 órakor este (első menet márczius 16-án.)

Ujvidékről, Zimony, Belgrádba:

Szerdán, pénteken és vasárnap 7 órakor este (első menet márczius 16-án.)

Ujvidékről, Orsova, Galacra:

Szerdán, pénteken és vasárnap 7 órakor este (első menet márczius 16-án.)

Ujvidékről, Budapestre:

Hétfő esütörtök, és szombaton 5 órakor reggel (első menet márczius 19-én.)

Ujvidék, 1892 márczius hóban.

Az ügynökség.

Bor-kivonat.

Egy pillanatnyi előállítás kintinó egészséges bornak, mely semmivel sem különbözik az igazi természetes bortól, ajánlom ezen törvényileg védett

különlegességemet.

Ára 2 kilónak (körülbelül 100 liter bort ad ki) 5 frt 50 kr.

Utasítás ingyen adatik hozzá. A legjobb eredményért és egészséges gyártmányért jótállok.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én fölülmulhatlan erősítő-essenciámmal a pálinkánál. Ez az italoknak kellemes és jó izt ad és csak nálam kapható. Egy kiló ára 3 frt. 50 kr. (600—1000 liter) használati utasítás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még különféle

essenciáimat.

Rum, Cognac, valamint **liqueerek** gyártására, stb. fölülmulhatlan engedmény-nyel. Reecipék ingyen adatnak, árjegyzékek ingyen.

Pollák Károly Fülöp

Essenz-különlegességek gyára Prága.

Liebig-féle hús-kivonat.

Nestlé-féle gyermek-táplisz.

Wagner testvérek

fűszer-, gyarmat-, festék- és csemegekerekedése Ujvidéken

ajánlja a n. é. közönségnek **orosz- és kínai thea, theasütemény, rum, magyar és francia cognak,** legfinomabb **liqueur, valódi szerémi zárdai szilvorum,** legfinomabb **olaj,** minden faju **kávé, rizs, árpakásának** stb. **sardinia, sardella, páczolt angolna, orosz hal,** mindenféle **héring, lazac, anjovis, francia- angol és karlóczai mustár, különböző faju és legjobb minőségű sajtnak,** továbbá **candirozott gyümölcs, malagaszőlő, bosnai szilva, maroni, dló, mogoró,** s minden sok más itt fel nem sorolt áruknak gazdag választéku raktárát

a legjutányosabb áron és pontos kiszolgálás mellett.

M. kir. löpor-árulás.

M. k. játékkártya-árulás,